Stockholms universitet

2025-08-04

Kursbeskrivning för handledd verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

22.5 hp

HT 2025

Kurskod SU5A17

Kursansvariga:

Katarina Kristiansson e-post: katarina.kristiansson@socarb.su.se

Anna Bäckman, Hans Dahlén och Katrin Rau, e-post: vfu@socarb.su.se

Stockholms universitet

Innehåll

Välkommen till VFU-kursen 3
Allmänt om termin 5 3
Allmänt om handledd verksamhetsförlagd utbildning 3
Kursinnehåll 3
Förväntade studieresultat 4
Basgrupper 4
Basgruppslärare 4
Kursansvariga och VFU-samordnare 4
Examinationsgrundande uppgifter ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Vid VFU-platsen 4
Handledning 5
Närvaro 5
Tidsplanering 5
Individuell VFU-plan 6
Mitterminssamtal 6
Avslutning av VFU:n 6
Handledarintyg 6
Sekretess 6
Dagbok 7
Examinationsgrundande uppgifter 8
Krav för godkänt 8
Examinationsuppgifter 8
Litteratur 8
Formalia 9
Riktat pedagogiskt stöd 9
Plagiat, fusk och otillåtet samarbete 9
Inlämningsuppgift 1 om verksamheten 10
Intervju och seminarium om brukarperspektiv 11
Inlämningsuppgift 2 om etiskt dilemma i socialt arbete 11
Studiebesök 12
Inlämningsuppgift 3 om den egna läroprocessen 13
Slutseminarium 14
Betyg och kompletteringar 15
Kursvärdering 15
Detaljschema 16
Kurslitteratur 18
Bilaga 1. Individuell VFU-plan 19
Bilaga 2. Mall för mitterminssamtal 21
Bilaga 3. Mall för avslutningssamtal 23
Bilaga 4. Handledarintyg för den verksamhetsförlagda utbildningen 25

Stockholms universitet

Välkommen till VFU-kursen

I den första delen av denna kursbeskrivning beskrivs kursens innehåll och struktur. I den andra delen beskrivs kursens upplägg på själva VFU-platsen. I den tredje delen avhandlas framför allt examinationsuppgifter, studiebesöksdagar och slutseminarium. Det är viktigt att du som student tar del av samtlig information så att du är införstådd i hur denna kurs är uppbyggd och vad som förväntas av dig.

Allmänt om termin 5

Under termin 5 läses två kurser; *Socialt arbete 5a: Handledd Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU) SU5A17, 22,5 hp* och *Socialt arbete 5b: Verksamhetsfältet – Perspektiv och färdigheter SU5B17, 7,5 hp*.

Termin 5 inleds med en introduktionsvecka. Under denna vecka introduceras terminens båda kurser. I kursen *Verksamhetsfältet – Perspektiv och färdigheter,* som avslutar terminen, ingår inslaget samtalsövningar. I momentet för samtalsövningarna delas ni in i mindre samtalsgrupper utifrån era vanliga grupper S5A-D. Trots att samtalsövningarna ingår i terminens andra delkurs sker undervisningen löpande under hela terminen. Första tillfället sker under introduktionsveckan och det andra tillfället (en halvdag) ungefär i mitten av VFU:n. Resterande två tillfällen sker efter VFU-kursens avslut. Se mer information om samtalsövningarna på Athena och TimeEdit.

Allmänt om handledd verksamhetsförlagd utbildning

Syftet med den handledda verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att ge studenten möjlighet att prova på och utöva praktiskt socialt arbete i olika verksamheter under handledning av en yrkesverksam socialarbetare. Kursens övergripande mål är att studenten skall få erfarenhet av hur olika teorier och metoder används praktiskt inom verksamhetsfältet socialt arbete. En annan viktig del är att få möjlighet att reflektera över yrkesrollen, dess handlingsmöjligheter och hur studenten som yrkesverksam kan och bör förhålla sig till professionens etiska, rättsliga, organisatoriska och socialpolitiska villkor ute på olika arbetsplatser. Stor vikt läggs vid att studenten reflekterar över olika förhållningssätt och teorier inom socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå och att studenten genom dessa reflektioner tränar på att använda och utveckla sina kunskaper om socialt arbete i dess praktik.

För tillträde till den handledda verksamhetsförlagda utbildningen krävs godkänt resultat från programmets kurser Socialt arbete 1: Introduktion till kunskapsfältet (SUARB1), Socialt arbete 2: Socialpolitik och rättsliga grunder (SU2H18) och Socialt arbete 3: Forskningsmetoder (SU3H18) samt godkänd på delkurser om 15 hp från kursen Socialt arbete 4: Vetenskapliga perspektiv (SU4H18).

Kursinnehåll

- Närvaro och aktivt deltagande i den verksamhet där utbildningen är förlagd i enlighet med kursbeskrivning och uppgjord VFU-plan.
- Praktiskt socialt arbete utifrån professionens etiska, rättsliga, organisatoriska och socialpolitiska villkor.
- Teorier, metoder och arbetsformer som används i socialt arbete.
- Utveckling av professionalitet genom reflektion över kommunikation, självkännedom, empati och handlingsutrymme.

Stockholms universitet

Förväntade studieresultat

Efter kursen ska studenten kunna:

- Visa kunskaper om praktiskt socialt arbete och dess etiska, rättsliga, organisatoriska och socialpolitiska villkor.
- Visa kunskaper om, tillämpa och reflektera över arbetsformer och metoder i socialt arbete i relation till teoretiska perspektiv och de individer och organisationer som berörs.
- Visa insikt om betydelsen av kommunikation, självkännedom, empati och handlingsutrymme i det praktiska sociala arbetet.
- Visa förmåga att identifiera det egna behovet av ytterligare kunskap och färdigheter.

Basgrupper

Alla studenter delas in i basgrupper om ca 12 studenter. Basgrupperna träffas tillsammans med basgruppsläraren en gång under introduktionsveckan, en gång ca fyra veckor in på VFU-perioden för en digital avstämning, vid ett seminarium om brukarperspektiv samt efter VFU:n för ett avslutande slutseminarium. Basgrupperna rekommenderas även att på eget initiativ under VFU:n träffas och/eller kommunicera för att diskutera sina erfarenheter och sitt lärande vid olika VFU-platser. Varje basgrupp ska även genomföra och planera två studiebesöksdagar för studenter på termin 1 under den verksamhetsförlagda utbildningen (se Studiebesök). Basgruppen kan ägna två halvdagar under VFU-tid till att planera studiebesöksdagarna tillsammans; ena halvdagen i anslutning till brukarperspektivseminariet i mitten av oktober och den andra halvdagen i anslutning till föreläsningen i slutet av oktober.

Basgruppslärare

Varje basgrupp har en examinerande basgruppslärare. Basgruppsläraren har den huvudsakliga kontakten med studenterna i sin basgrupp och deras handledare. Kommunikationen mellan basgruppslärare och studenter sker via e-post eller via kurssajten *HT25 Socialt arbete 5: VFU och Verksamhetsfältet* på Athena. Det är basgruppsläraren som examinerar examinationsuppgifterna samt den verksamhetsförlagda utbildningen i sin helhet. Basgruppsläraren ska också bedöma studentens utveckling och lärande på VFU:n i förhållande till de förväntade studieresultaten. Tveka inte att när som helst under kursens gång ta kontakt med basgruppsläraren vid frågor kring VFU-kursen.

Kursansvariga och VFU-samordnare

Kursansvarig Katarina Kristiansson har det övergripande examinationsansvaret och ger stöd till basgruppslärare gällande examination. VFU-samordnarna Anna Bäckman, Hans Dahlén och Katrin Rau ansvarar för att rekrytera handledare och VFU-platser samt att förbereda och stödja handledare och deras verksamheter på att ta emot en socionomstudent på den verksamhetsförlagda utbildningen. VFU-samordnarna samarbetar med och stödjer basgruppslärarna under hela VFU:n. Under studiebesöken agerar VFU-samordnarna som länk till studenter på termin 1.

Vid VFU-platsen

Inför den verksamhetsförlagda utbildningen har studenten tilldelats en VFU-plats med en eller två individuella handledare. Handledarna håller i handledningen, följer studenten på arbetsplatsen och ger studenten utrymme för reflektion över sin egen process i mötet med det sociala arbetet. Under de två-tre första veckorna på VFU-platsen introduceras studenten för att lära känna organisationen,

kollegorna, arbetsplatsens uppdrag och olika arbetsuppgifter. Inför att handledarna ska ta emot studenterna får de information om VFU-kursens krav och upplägg från VFU-samordnarna. De erbjuds även att delta i handledarutbildning (7,5 hp) samt frivilliga handledarträffar.

Handledning

Under den verksamhetsförlagda utbildningen befinner sig studenten på sin VFU-plats under handledning av sin handledare i verksamheten. Handledning ska ske vid tidsbestämda tillfällen minst 1–1,5 tim/vecka. Det är handledaren och studentens gemensamma ansvar att se till att handledningen blir av. Handledningssamtalen ska användas till att tillsammans planera och följa upp studentens läroprocess utifrån de förväntade studieresultaten. Samtalen ska dels hjälpa studenten att få större förståelse för hur verksamheten fungerar och styrs, och dels ge studenten möjligheter till nya perspektiv och utveckling av den kommande yrkesrollen genom att bearbeta egna tankar, upplevelser och reaktioner. Handledaren ansvarar för att stödja studenten i sitt lärande och ge individuell handledning samt ansvarar för det arbete som studenten utför under VFU:n. Studenten ansvarar för att arbeta i enlighet med den individuella VFU-planen (se rubriken Individuell VFU-plan) och att förbereda frågor och annat material inför handledningstillfällena. Detta material kan bestå av olika underlag för handledningen, till exempel teman för diskussion, specifika frågeställningar kring arbetssätt i verksamheten, anteckningar, litteratur etc. Även den individuella VFU-planen bör användas som stöd vid handledningstillfällena. Om handledaren läser handledarutbildningen kommer studenten att skriva process- och observationsreferat då dessa är relevanta verktyg i handledningsprocessen. Instruktioner och övrig information om referaten ges av handledarna.

Närvaro

Studenten ska vara närvarande på sin VFU under hela VFU-perioden. Blir studenten sjuk eller behöver vårda sjukt barn (VAB) kan studenten vara frånvarande i max fem dagar utan att behöva ta igen dessa. Om sjukfrånvaron överstiger fem dagar måste dessa överstigande dagar tas igen.

All frånvaro som inte beror på sjukdom eller VAB måste tas igen, vilket görs i samråd med handledaren. Om den totala frånvaron överstiger fem dagar, oavsett orsak till frånvaron, måste basgruppsläraren få information om hur frånvaron planeras att tas igen. Informationen ska komma basgruppsläraren tillhanda så snart som möjligt. Observera att det inte anses vara giltig frånvaro att skriva omtentor i andra kurser under VFU-tid.

Tidsplanering

Studietiden under VFU-kursen är heltid. Inom ramen för studietiden ska studenten aktivt delta i VFU-platsens verksamhet samt genomföra litteraturstudier, skriftliga examinationsuppgifter, planera/genomföra studiebesök, träffa sin basgrupp etc. Studenten ges **4 timmar per vecka** för litteraturstudier och examinationsuppgifter. Basgruppens planering av studiebesöksdagarna sker vid två tillfällen: förmiddagen/eftermiddagen i anslutning till brukarperspektivseminariet samt eftermiddagen den 29 oktober (efter föreläsningen om hållbarhet i människovårdande yrken på förmiddagen). Tidsplaneringen för VFU-perioden sker i överenskommelse mellan student och handledare och ska anges i den individuella VFU-planen. Student och handledare ska gå igenom tidsplaneringen i början av VFU:n och gemensamt skapa ett veckoschema. Vid oklarheter ska basgruppsläraren kontaktas.

Stockholms universitet

Individuell VFU-plan

Mot slutet av introduktionsperioden ska studenten i samråd med handledaren formulera en plan över sina lärandemål och hur målen ska uppnås (blankett för den individuella VFU-planen finns i bilaga 1 och under rubriken Planeringar på Athena). Planen ska beskriva hur och när handledningen ska äga rum, tid för mittermins- och avslutningssamtal samt tydliggöra handledares respektive studentens ansvarsområden. Spara en kopia av VFU-planen på arbetsplatsen så den kan användas som arbetsverktyg i handledningsprocessen. I den individuella VFU-planen ska det även framgå på vilket sätt och i vilken omfattning som studenten ska arbeta med examinationsuppgifter och litteraturstudier under VFU-perioden. VFU-planen ska skrivas under av både studenten och handledaren. Studenten ansvarar för att den individuella VFU-planen kommer Institutionen för socialt arbete tillhanda. Den individuella VFU-planen scannas in och lämnas in via Athena senast **den 22 september.**

Mitterminssamtal

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ska studenten och handledaren ha ett mitterminssamtal för att följa upp den första delen av VFU:n (för förslag på frågor att diskutera, se bilaga 2. Även den individuella VFU-planen kan användas som underlag). Samtalet ska vara en gemensam reflektion kring studentens utveckling och vilka områden som bör prioriteras för att säkerställa studentens fortsatta inlärning under VFU-perioden. Vid tveksamheter ska handledaren eller studenten höra av sig till basgruppsläraren.

Avslutning av VFU:n

Inför VFU-periodens avslut ska studenten och handledaren förbereda en aktiv avslutningsprocess på ett professionellt sätt, dvs. att i god tid förbereda klienter och kolleger på att studenten slutar. Det är också en tid då student och handledare summerar och går igenom vad som måste utföras innan studenten slutar och vad som inte kommer att hinnas med. Sista veckan genomför student och handledare ett utvärderande samtal då de ska gå igenom hela VFU-perioden utifrån kursens förväntade studieresultat och de personliga mål som sattes upp för den verksamhetsförlagda utbildningen. Avslutningssamtalet kan också betraktas som en sammanfattande feedback mellan student och handledare. Förslag på frågor och ämnen att diskutera i avslutningssamtalet finns i bilaga 3. Även den individuella VFU-planen och mallen för mitterminssamtalet kan användas som underlag.

Handledarintyg

Efter avslutad VFU och avslutningssamtal ska handledaren fylla i ett handledarintyg där handledaren intygar att studenten fullgjort den verksamhetsförlagda utbildningen utifrån personliga mål samt kursens innehåll och lärandemål enligt den individuella VFU-planen. Både handledare och student ska skriva under handledarintyget. I handledarintyget finns det utrymme för handledaren att lämna kommentarer angående studentens utveckling och lärande under VFU:n. Handledarintyget finns i bilaga 4 i denna kursbeskrivning samt som ett digitalt ifyllbart dokument på Athena. Studenten ansvarar för att lämna in handledarintyget via Athena.

Sekretess

Många av studenterna kommer befinna sig på arbetsplatser där verksamheten som sådan likväl de dokument som hanteras är omgärdade av sekretess. Det är därför av största vikt att handledare och student diskuterar hur sekretesslagstiftningen aktualiseras i den verksamhet där studenten gör VFU. Om studenten till exempel har tillgång till datasystem och journaler behöver ni prata om hur dessa ska hanteras i förhållande till sekretess och gällande lagstiftning. Sekretessen ska diskuteras och klargöras

i handledning under första veckan på VFU-platsen. Kopplat till frågan om sekretess är även frågan om ansvarsfullt användande av sociala medier i förhållande till VFU-platsen.

Dagbok

Ett tips är att studenten kontinuerligt skriver dagbok under den verksamhetsförlagda utbildningen. I slutet av dagen kan studenten skriva ner händelser, tankar och känslor som har dykt upp. Reflektionerna från dagboken gör det möjligt för studenten att lättare identifiera sin läroprocess och kan utgöra ett underlag till examinationsuppgifterna. En dagbok är också ett bra underlag för handledningsprocessen. Ett sätt att utöka reflektionen är att fundera över frågorna: Vad har jag lärt mig? Hur lärde jag mig det? Varför är det här viktigt för mig som socialarbetare? Hur kommer jag använda detta i min fortsatta yrkesutövning?

Stockholms universitet

Examinationsgrundande uppgifter

Krav för godkänt

- Aktivt deltagande och närvaro på VFU-platsen i enlighet med kursbeskrivningen och den individuella VFU-planen.
- Aktivt deltagande vid planering samt genomförande av studiebesök under två heldagar för studenter på termin 1.
- Fullgjort och fått godkänt på tre skriftliga individuella inlämningsuppgifter.
- Genomförande av intervju med en brukare och aktivt deltagande vid seminarium om brukarperspektiv.
- Aktivt deltagande vid slutseminarium.

Examinationsuppgifter

Examinationsuppgifterna för VFU-kursen är tre skriftliga inlämningsuppgifter som studenten arbetar med under VFU-kursens gång. Inlämningsuppgifterna lämnas in via Athena vid angivna datum och klockslag som framgår i instruktionerna till respektive uppgift samt i detaljschemat. Varje uppgift bedöms och kommenteras av studentens basgruppslärare.

Litteratur

I inlämningsuppgifterna 1–3 ska du utöver den obligatoriska kurslitteraturen använda dig av vetenskapliga artiklar som du själv söker fram. Sammantaget i de tre uppgifterna ska du använda ***minst två olika*** valfria vetenskapliga artiklar varav minst en på engelska. Du kan använda olika artiklar till varje uppgift om du önskar men det går också bra att återanvända en av de tidigare använda artiklarna till den tredje uppgiften. Du väljer själv vilken kurslitteratur och vilka valfria artiklar du vill använda i respektive uppgift. Vill du även referera till andra böcker och artiklar utöver kurslitteraturen och de vetenskapliga artiklarna går det bra att göra det. Basgruppsläraren tittar i slutet av kursen *sammantaget* på alla tre uppgifterna. Det ska då finnas kopplingar till resonemang ur samtliga tre obligatoriska kursböcker samt minst två valfria vetenskapliga artiklar.

För att anses som vetenskapliga artiklar ska de innehålla en teoretisk och/eller empirisk analys (dvs bygga på datainsamling i en forskningsstudie) och ha blivit föremål för granskning av ämnesexperter innan de blivit accepterade för publicering (peer review) i vetenskapliga tidskrifter. Dessa artiklar hittar du enklast i bibliotekets databaser. De vetenskapliga artiklarna ska ha relevans för VFU-platsens verksamhetsområde eller målgrupp. Ett exempel på en sådan artikel är *Frikoppling, sammankoppling och besvärliga maktrelationer i socialt arbete* som listas i referenslitteraturen. Känner du dig osäker på hur man söker artiklar rekommenderar vi universitetsbibliotekets film som du hittar här:
https://www.youtube.com/watch?v=BGSPwB9Ic8Y&ab_channel=Stockholmsuniversitetsbibliotek

Stockholms universitet

Formalia

Inlämningsuppgifterna ska lämnas in i Word-format och döpas enligt principen *Förnamn_Efternamn_uppgift_nr*. Uppgifterna ska innehålla ett försättsblad där följande information framgår:

- Förnamn och efternamn
- Kursens namn och termin
- Basgrupp och basgruppslärarens namn
- VFU-placering
- Titel
- Antal ord

Inlämningsuppgifterna ska vara skrivna på ett läsvänligt sätt, dvs. att texten är tydlig och koncentrerad samt att de följer allmänna språkliga och grammatiska regler. Texter som innehåller för mycket språkliga oklarheter går inte att bedöma och skickas tillbaka till studenten för ombearbetning. Texterna ska även vara strukturerad med styckesindelningar och innehålla underrubriker för att skapa en läsvänlig logik. Referenshantering ska ske utifrån APA 7 samt med sidhänvisningar. En referensguide för APA 7 finns här: https://kib.ki.se/skriva-referera/skriva-referenser-apa-vancouver/referensguider/referensguide-apa-7. Observera att referenshantering enligt APA 7 även gäller för juridiska källor såsom lagrum.

Riktat pedagogiskt stöd

De studenter som har ett intyg från universitetets studentavdelning om riktat pedagogiskt stöd pga. varaktig funktionsnedsättning får förlängd inlämningstid med tre dagar på var och en av de tre skriftliga inlämningsuppgifterna, alltså totalt nio dagar. Någon utökad studietid utöver de allmängiltiga fyra studietimmarna per vecka beviljas inte. Intyget ska lämnas till basgruppslärare vid kursstart.

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Det är också viktigt att tänka på att institutionen och universitetet ser allvarligt på alla former av plagiat och därför ska alla inlämningsuppgifter innehålla korrekt referenshantering. **Samtliga examinationsuppgifter kommer att plagiatgranskas genom OURIGINAL.**

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning. Exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer eller att beskriva andras tankar eller formuleringar som om de var ens egna. Det innebär att ett plagiat inte med nödvändighet måste handla om textlikhet. Det kan lika gärna handla om likhet i struktur eller sättet idéer framställs. För att undvika plagiering ska arbetet alltså vara självständigt till både innehåll och form.

Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.

Stockholms universitet

Inlämningsuppgift 1 om verksamheten

I denna skriftliga inlämningsuppgift ska du beskriva socialarbetarens arbetsuppgifter i den organisation där den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs. Du ska också beskriva och reflektera över verksamheten utifrån socialpolitiska, organisatoriska och rättsliga perspektiv.

Utgå ifrån frågorna:

- Vilka är socialarbetarens arbetsuppgifter i den verksamhet där du gör din VFU?
- Hur är verksamheten organiserad?
- Vad är syftet med/vilken funktion fyller verksamheten ur ett socialpolitiskt perspektiv?
- Vilka juridiska ramar omgärdar verksamheten?
- Hur påverkar socialpolitiska, organisatoriska och juridiska faktorer det sociala arbetet som bedrivs i verksamheten?

Referera till kurslitteratur och minst en valbar vetenskaplig artikel för att kontextualisera verksamheten vid VFU-platsen.

Formalia: se rubriken Formalia för allmänna instruktioner. Omfattning 1200 till 1500 ord exklusive referenslista. Texten ska vara skriven på ett läsvänligt sätt utifrån lämpliga rubriker och frågorna ovan.

Examinationsuppgiften lämnas in som Word-dokument i inlämningsmappen senast kl. 23.59 **den 29 september**. Namnge din uppgift enligt följande: förnamn_efternamn_uppgift_1.

Betygskriterier

VG	För VG krävs att kriterierna för G är uppfyllda samt en nyanserad, självständig och reflekterande analys över det sociala arbetets kontext och villkor i den aktuella verksamheten med god koppling till litteraturen.
G	För betyget G krävs en tydlig beskrivning av socialarbetarens arbetsuppgifter i den organisation där den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs. Därutöver krävs att du beskriver och reflekterar över det sociala arbetets kontext och villkor i den aktuella verksamheten utifrån socialpolitiska, organisatoriska och rättsliga perspektiv, med stöd i kurslitteraturen samt minst en relevant vetenskaplig artikel. För G krävs också språk och formalia utan större anmärkning.
U	Uppgiften uppfyller inte de kriterier som krävs för betyget G

Stockholms universitet

Intervju och seminarium om brukarperspektiv

I denna examinationsuppgift ska du vid ett obligatoriskt seminarium presentera en reflektion över brukarperspektivet i den verksamhet där du gör din VFU. Som underlag till seminariet har du i uppgift att intervjua en brukare för att få inblick i dennes perspektiv på verksamheten. **Intervjua inte någon under 15 år.** Val av intervjuperson ska ske i samråd med handledaren. Om det är svårt att hitta en intervjuperson kan du intervjua en företrädare för en brukar- eller patientorganisation. Det räcker dock inte att intervjua personal. Kontakta din basgruppslärare om du behöver diskutera val av intervjuperson.

Du bestämmer själv vilka frågor du ska ställa till brukaren och hur du ska lägga upp intervjun, men ditt huvudsakliga fokus ska vara att få inblick i brukarens behov och dess syn på verksamheten. Det är viktigt att vara tydlig med att deltagandet är frivilligt från brukarens sida, att hen när som helst kan välja att inte svara på vissa frågor eller avsluta sin medverkan. Om du väljer att spela in ljudet, var noga med att brukaren gett sitt samtycke till detta samt att ljudfilen förvaras på ett sådant sätt så att obehöriga inte kan komma åt den. Det gäller även dina anteckningar. Du ska informera brukaren om att intervjun endast kommer att användas för ett seminarium på socionomutbildningen och att detaljer som röjer brukarens anonymitet inte kommer att framgå, så att personen kan känna sig trygg med att hen är anonym och att det som sägs inte kommer att delas med personalen i verksamheten.[1]

Under seminariet den 17 oktober ska du utgå från brukarintervjun samt dina egna erfarenheter från VFU-platsen och redogöra kort (5-6 minuter) för dina resonemang kring vilka behov brukarna har på din VFU-plats, i vilken utsträckning verksamhetens arbetsformer möter brukarnas förväntningar och behov samt hur verksamhetens arbetsformer skulle kunna utformas för att bättre bemöta dessa behov. Inför seminariet ska du även reflektera över valet av intervjuperson och på vilket sätt intervjupersonens upplevelser och perspektiv kan representera andra brukare på VFU-platsen. Du ska även förbereda en diskussionsfråga som ni diskuterar tillsammans i basgruppen. Varje VFU-plats avhandlas under ungefär 10 minuter.

Denna uppgift examineras inte utifrån U/G/VG utan endast U/G. Brukarintervjun och seminariet är obligatoriskt. Kompletteringsuppgift för eventuellt missat seminarium publiceras på Athena efter seminariet.

Inlämningsuppgift 2 om etiskt dilemma i socialt arbete

Under den verksamhetsförlagda utbildningen kan du ställas inför situationer som inte är helt enkla att hantera. Denna examinationsuppgift handlar om att du ska beskriva och reflektera över ett etiskt dilemma inom socialt arbete som du upplevt eller något som inträffat på VFU-platsen under den aktuella VFU-perioden. Med dilemma avses att **det finns två eller flera olika sätt att hantera ett problem och att oavsett vad man gör eller beslutar kommer beslutet att vara bekymmersamt**.

Uppgiftens huvudfokus är att reflektera över ett dilemma utifrån de svåra bedömningar och beslutssituationer som ofta uppstår för socionomer i det praktiska sociala arbetet. Inför att du väljer ditt dilemma ska du läsa Eide, T. & Aadland, E. (2021). *Etikhandboken för socialt arbete – reflektion,*

[1] Om studenten genom brukarintervjun får kännedom om att det råder missförhållanden som kräver en Lex Sarah-anmälan på VFU-platsen så har studenten en skyldighet att rapportera detta. Läs mer om Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Lex Sarah här: https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/20115-om-lex-sarah/

organisation, ledning, som du även ska använda dig av i din uppgift. Det viktiga i uppgiften är att hålla dilemmat i fokus, inte slå fast det ”rätta” handlandet eller visa att någon gjort ”fel”, utan att belysa det sociala arbetets komplexitet och diskutera vilka konsekvenser olika handlingsalternativ kan föra med sig utifrån etiska aspekter. I uppgiften ska du beskriva dilemmat utifrån följande aspekter:

- Vad är det aktuella dilemmat?
- Vilka är de involverade parterna?
- Vilka normer och värderingar, inklusive etiska aspekter, hamnar i konflikt med varandra?
- Vilka handlingsalternativ finns och vad blir konsekvenserna för de olika inblandade parterna?

Om du som student skriver om en verklig händelse är det viktigt att tänka på avidentifiering: De som är direkt inblandade har rätt att förbli anonyma. Detta gäller såväl brukare som personal, chefer och enskilda beslutsfattare.

Beskriv, reflektera och analysera det valda dilemmat utifrån etiska aspekter. Använd kurslitteratur och minst en valbar vetenskaplig artikel/text för att belysa den aktuella frågan.

Formalia: se rubriken Formalia för allmänna instruktioner. Omfattning 1200 till 1500 ord exklusive referenslista. Texten ska vara skriven på ett läsvänligt sätt utifrån lämpliga rubriker och frågorna ovan.

Inlämningsuppgiften lämnas in som Word-dokument i inlämningsmappen senast kl. 23.59 den **10 november.** Namnge din uppgift enligt följande: förnamn_efternamn_uppgift_2.

Betygskriterier

VG	För VG krävs att kriterierna för G är uppfyllda samt en nyanserad, självständig och reflekterande analys av det valda dilemmat med god koppling till litteraturen.
G	För betyget G krävs en tydlig beskrivning av ett dilemma inom socialt arbete där olika etiska värderingar och involverade parter identifieras. Dilemmat ska beskrivas med stöd av erfarenheter från VFU-platsen. För G krävs också reflektion kring dilemmas olika handlingsalternativ och konsekvenser samt ett resonemang kring etiska aspekter av detta dilemma med stöd i litteraturen samt minst en relevant vetenskaplig artikel. För G krävs också språk och formalia utan större anmärkning.
U	Uppgiften uppfyller inte de kriterier som krävs för betyget G.

Studiebesök

Efter ungefär två månader på VFU-platsen ska respektive basgrupp planera och organisera två heldagar med fysiska studiebesök där studenterna presenterar VFU-platserna för varandra inom basgruppen samt 17-19 studenter från termin 1. De två heldagarna är obligatoriska för samtliga studenter på termin 5 och termin 1 och äger rum den **12-13 november**. Dessa två dagar är alltså endast avsatta för studiebesök, presentationer och diskussioner kring VFU-platserna. Detta moment innebär att ni får inblick i varandras VFU-platser, får tillfälle att reflektera kring likheter och olikheter mellan olika verksamheter samt öva på att presentera för utomstående – något som man ofta behöver kunna göra som yrkesverksam.

Inför studiebesöksdagarna ska varje basgrupp skapa studiebesöksprogram (se nedan) som delges till studenterna på termin 1 via VFU-samordnarna. Studiebesöken ska ske ute i verksamheterna på era

VFU-platser. Samtliga VFU-platser ska presenteras, men alla platser kommer inte kunna besökas fysiskt varpå några studenter kommer hålla sin presentation på en studentkollegas VFU-plats. Antalet studiebesök avgörs av verksamheternas förmåga att ta emot studentgruppen och resvägen mellan de olika verksamheterna. **Tänk på att boka mötesrum/lokal på de olika verksamheterna tidigt under VFU-perioden för att säkerställa att ni har någonstans att vara under studiebesöksdagarna.** OBS! Beroende på verksamheternas möjligheter att ta emot studenterna på studiebesök i större lokaler kan det ibland vara nödvändigt att dela den samlade gruppen studenter från termin 1 och termin 5 i två mindre grupper som har varsitt studiebesöksprogram för ena eller båda dagarna. Det är viktigt för studenterna på termin 5 att tidigt överväga om de behöver dela studenterna i två grupper, för att kunna få plats i lokalerna som finns att tillgå på VFU-platserna.

VFU-samordnarna kommer att delge basgrupperna en gruppindelning av studenterna från termin 1 ungefär en vecka innan studiebesöksdagarna äger rum. Då kommer varje studentgrupp på termin 1 vara redan förindelad i två mindre grupper ifall detta behov att dela gruppen uppstår.

Presentationerna ska innehålla information om vad det sociala arbetet innebär på VFU-platsen avseende t.ex. verksamhetens innehåll, målgrupp, organisation, samverkan och lokala förutsättningar. För att skapa intressanta och givande studiebesöksdagar föreslås ni inkludera anonymiserade fallbeskrivningar, övningar och/eller diskussioner om olika frågeställningar inom socialt arbete. Ett exempel på ett ämne för diskussion är vilka likheter och skillnader som finns mellan era VFU-platsers verksamheter och förutsättningar att bedriva socialt arbete.

Studiebesöksprogrammen för basgruppen ska innehålla:

- Datum, tid och planering för studiebesök och övrigt innehåll i studiebesöksdagarna.
- Namn på verksamheterna som kommer att presenteras samt tillhörande kort information
- Namn, e-post och telefonnummer till två kontaktpersoner i basgruppen.

Studiebesöksprogrammen ska lämnas in **senast 30 oktober** i respektive basgruppsmapp på Athena under fliken *Planeringar – VFU –Basgruppsmappar för studiebesöksdagar*. Namnge dokumentet med ”Studiebesöksprogram basgrupp X”. Exempel på studiebesöksprogram hittar ni på Athena.

Kontaktpersonerna i basgruppen skriver närvarolistor över alla studenterna på termin 5 och 1 för respektive studiebesöksdag. På listorna ska samtliga studenters namn framgå samt om man varit närvarande/frånvarande (en lista för varje studiebesöksdag). Närvarolistorna ska e-postas till **basgruppsläraren samt till VFU-samordnarna** (vfu@socarb.su.se) senast **17 november kl. 23:59**.

Inlämningsuppgift 3 om den egna läroprocessen

I den tredje examinationsuppgiften är syftet att du ska göra en personlig slutreflektion av den verksamhetsförlagda utbildningen som helhet. Ta utgångspunkt ur dina egna erfarenheter, observationer och tankar kring händelser och situationer som du varit med om när du reflekterar över din egen professionella yrkesutveckling och det egna behovet av ytterligare kunskaper och färdigheter i socialt arbete. Utgå ifrån frågorna:

- Vad har du lärt dig om dig själv i din yrkesroll som socionom?
- Vad behöver du utveckla?

När du besvarar de två frågorna ska du väva in och diskutera följande teman med utgångspunkt i dina egna erfarenheter: professionalitet, kommunikation, självkännedom, empati och handlingsutrymme.

Koppla dina reflektioner till kurslitteraturen och en vetenskaplig artikel. Du kan återanvända någon av de tidigare valda vetenskapliga artiklarna, om du så vill. Glöm ej att du sammantaget i dina tre skriftliga inlämningsuppgifter ska ha refererat till samtliga böcker i den obligatoriska litteraturen samt använt minst två olika valfria vetenskapliga artiklar varav minst en på engelska.

Examinationsuppgiften ska användas som diskussionsunderlag vid det avslutande slutseminariet med basgruppen.

Formalia: se rubriken Formalia för allmänna instruktioner. Omfattning 1500 till 2000 ord exklusive referenslista. Texten ska vara skriven på ett läsvänligt sätt utifrån lämpliga rubriker och frågorna ovan.

Examinationsuppgiften lämnas in som Word-dokument i inlämningsmappen senast kl. 23.59 den **27 november**. Namnge din uppgift enligt följande: förnamn_efternamn_uppgift_3.

Betygskriterier

VG	För VG krävs att kriterierna för G är uppfyllda samt en nyanserad, självständig och reflekterande analys av den professionella yrkesutvecklingen med god koppling till litteraturen.
G	För betyget G ska en sammanfattning av erfarenheter från VFU-platsen med fokus på professionalitet, kommunikation, självkännedom, empati och handlingsutrymme genomföras. Vidare krävs en reflektion över egna behov av ytterligare kunskaper och färdigheter i socialt arbete. Koppla dina erfarenheter till kurslitteratur samt till minst en relevant vetenskaplig artikel. För G krävs också språk och formalia utan större anmärkning.
U	Uppgiften uppfyller inte de kriterier som krävs för betyget G.

Slutseminarium

Den verksamhetsförlagda utbildningen avslutas med ett examinerande och obligatoriskt slutseminarium. Slutseminariet inleds med att varje student gör en kort presentation av sina reflektioner som delvis diskuterats i inlämningsuppgift 3 om den egna läroprocessen.

- Vad har du lärt dig om socialt arbete?
- Vad har du lärt dig om dig själv i din yrkesroll som socionom? Vad behöver du utveckla?
- Hur ser du på den målgrupp du har arbetat med under VFU:n?
- Utifrån din VFU-plats – vad ser du som de största utmaningarna i socialt arbete?

Utifrån dessa frågeställningar ska varje student reflektera över sina specifika erfarenheter och andra viktiga frågor som väckts under VFU-kursen. För att genomföra detta ska studenten förbereda en presentation på cirka 5–6 minuter. Presentationen avslutas med att studenten ställer en fråga till gruppen som diskuteras gemensamt. Slutseminariet avslutas sedan med en gemensam diskussion om vad den gångna VFU-kursen har lärt dem om socialt arbete och den kommande yrkesrollen.

Vid frånvaro från slutseminariet behöver studenten genomföra en skriftlig kompletteringsuppgift. Instruktioner för kompletteringsuppgiften läggs ut på Athena efter slutseminariets genomförande. Kompletteringsuppgiften ska lämnas in senast tre veckor efter seminariet.

Betyg och kompletteringar

VFU-kursen har betygsgraderingen *Väl godkänd* (VG), *Godkänd* (G) och *Underkänd* (U). Både själva VFU-placeringen och alla obligatoriska moment och uppgifter måste vara genomförda och godkända för att kursen som helhet ska bli godkänd. Betyg VG på 2 av de 3 skriftliga inlämningsuppgifterna ger betyg VG på VFU-kursen förutsatt att samtliga uppgifter är inlämnade efter givna anvisningar inklusive inom tidsramarna.

Tänk på att godkänt resultat på VFU-kursen, vilket innebär att ha fullgjort och blivit godkänd på samtliga examinationsgrundande uppgifter, är en förutsättning för att du som student ska vara behörig att påbörja dina studier på termin 6.

Examinationsuppgifter ska lämnas in enligt de givna anvisningarna och vid de inlämningsdatum som anges i detaljschemat.

Icke godkända inlämningsuppgifter måste kompletteras. Om en student inte blir godkänd på en inlämningsuppgift får studenten anvisningar från basgruppsläraren om hur uppgiften ska kompletteras. Vid komplettering av uppgiften kan endast betyg G och U ges. Samtliga kompletteringsuppgifter inklusive eventuell komplettering av frånvaro ska lämnas in så snart som möjligt under kursens gång och senast **2 veckor** efter kursavslut. Om studenten inte närvarar vid planering och genomförande av studiebesöket för termin 1 eller om VFU:n genomförs utomlands behöver studenten komplettera detta moment genom en muntlig presentation av sin VFU-plats den **9 december.**

Observera att VFU-kursen endast kan läsas två gånger. Examinator beslutar om den studerande skall godkännas eller underkännas på kursen. I normalfallet sätts betyg efter genomgången kurs. Om VFU-kursen inte fullföljs sker en notering i Ladok om att en av två chanser att genomföra VFU-kursen är förbrukad. Vid särskilda fall kan ett underkännande komma ifråga under pågående kurs. Examinator kan underkänna en student i förtid – och således avbryta VFU:n under pågående kurs – om handledare och examinator tillsammans gör bedömningen att studenten begår allvarliga misstag i kontakt med klienter eller att det finns risk för att studenten i sin praktikutövning kan skada annan person. Om VFU-perioden avbryts i förtid får studenten som tidigast en ny VFU-plats nästa gång kursen ges. Se kursplan för mer information.

Kursvärdering

Vid kursens avslut skickas en enkät ut via e-post som innehåller frågor om hur studenterna upplevt kursens innehåll och utformning. Alla studenter uppmanas att fylla i enkäten för att vi ska få era viktiga synpunkter på hur kursen kan utvecklas. Efter att utvärderingen avslutats laddar kursansvarig upp en sammanställning på Athena med de synpunkter som framkommit och eventuella åtgärder som kommer att vidtas.

Stockholms universitet

Detaljschema

Introduktionsveckan samt VFU-perioden, termin 5, HT 2025. Första veckan på terminen 1-5 september 2025 är en gemensam uppstart för kurserna SU5A17 och SU5B17.

Datum	Studentgrupp	Tid	Lokal	Kursmoment
1/9	Alla studenter			**Läs igenom kursbeskrivning** **Läs kurslitteratur** **Sök vetenskapliga artiklar**
1/9	Alla studenter	12:00-15:00	ALB Hörsal 2, hus 2, vån 2	**Introduktion av VFU-kursen och termin 5** (Katrin Rau, Anna Bäckman, Hans Dahlén, Katarina Kristiansson)
3/9	Alla studenter	09:00-12:00	Se TimeEdit	**Basgruppsträff för studenter** tillsammans med basgruppslärare. **Handledarna ansluter ca kl. 10:30.**
3/9	S5B	13:00-16:00	Se TimeEdit kurskod SU5B17	**Obligatoriska samtalsövningar (SU5B17)**
4/9	S5A S5C + S5D	09:00-12:00 13:00-16:00	Se TimeEdit kurskod SU5B17	**Obligatoriska samtalsövningar (SU5B17)**
5/9	Alla studenter	10:00 - 12:00	ALB Hörsal 1, Albano Hus 1, Vån 2	**Föreläsning tillämpat socialt arbete** (Magdalena Hedgren)
8/9	Alla studenter			**VFU-perioden i verksamheten börjar**
22/9	Alla studenter	23:59	Lämnas in på Athena	**Inlämning individuell VFU-plan**
29/9	Alla studenter	23:59	Lämnas in på Athena	**Inlämning av examinationsuppgift 1**
30/9	Alla studenter	Se TimeEdit	Zoom-länk publiceras i mapp för basgruppsträff 2 på Athena	**Digital basgruppsträff med basgruppsläraren**
17/10	Alla studenter	Se TimeEdit	Albano, se sal på TimeEdit	**Seminarium** om brukarperspektiv med basgrupp och basgruppslärare
17/10	Alla studenter	Halvdag innan/efter seminariet		**Halvdag för planering av studiebesöksdagarna** tillsammans med basgruppen
29/10	Alla studenter	10:00-12:00	ALB, Hörsal 1, hus 1, vån 2	**Föreläsning: hållbarhet inom människovårdande yrken** (Linn M. Hällen)

Stockholms universitet

29/10	Alla studenter	13:00-16:00		**Halvdag för planering av studiebesöksdagarna** tillsammans med basgruppen på Albano
30/10	Alla studenter			**Inlämning av studiebesöksprogram på Athena**
v.42-43	Alla studenter			**Mitterminssamtal**
v. 42-45	Alla studenter	Se TimeEdit	Se TimeEdit	**Obligatoriska samtalsövningar (SU5B17)**
10/11	Alla studenter	23:59	Lämnas in på Athena	**Inlämning av examinationsuppgift 2**
12-13/11	Alla studenter	09.00-16:00		**Studiebesöksdagar för termin 1 och 5,** 2 heldagar
17/11	Alla studenter	23:59		**Inlämning av närvarolista studiebesök** E-postas till vfu@socarb.su.se
v. 48	Studenter och handledare			**Tid för avslutningssamtal på VFU-platsen** Bokas av student och handledare
27/11	Alla studenter	23:59	Lämnas in på Athena	**Inlämning av examinationsuppgift 3**
28/11	Alla studenter			**VFU-perioden i verksamheten avslutas**
1/12	Alla studenter		Se TimeEdit.	**Slutseminarium** med basgrupp och basgruppslärare
1/12	Alla studenter		Lämnas in på Athena	**Inlämning av handledarintyg**
9/12	Studenter som var frånvarande från studiebesöken	13:00-16:00	Lärosal 29, Hus 4, vån 2	**Komplettering presentation av VFU-platser** Se separat schema och inbjudan under kursen
15/12	Alla studenter	23:59		**Sista datum att inkomma med kompletterings-uppgifter** (2 veckor efter kursavslut)

Stockholms universitet

Kurslitteratur

Obligatorisk kurslitteratur

Den obligatoriska kurslitteraturen ska sammantaget ha refererats till i de tre skriftliga inlämningsuppgifterna. Se Examinationsuppgifter för instruktioner.

Cajvert, L. (2024). *VFU i praktiken: Studentens handbok för verksamhetsförlagd utbildning*. Studentlitteratur.

Eide, T. & Aadland, E. (2021). *Etikhandboken för socialt arbete – reflektion, organisation, ledning*. Liber.

Svensson, K., Johnsson, E. & Laanemets, L. (2021). *Handlingsutrymme. Utmaningar i socialt arbete.* Natur och Kultur.

Samt två valfria vetenskapliga artiklar varav en på engelska.

Referenslitteratur

Referenslitteraturen kan användas för att fördjupa resonemangen i de fyra examinationsuppgifterna och som stöd i den egna läroprocessen.

Akademikerförbundet SSR. (2017). *Etik i socialt arbete – Etisk kod för socialarbetare*. Stockholm: Tillgänglig: https://akademssr.se/dokument/etik-i-socialt-arbete-pdf-0

Bie, K. (2009). *Reflektionshandboken*. Gleerups.

Bie, K. (2021). *Reflektion i socialt arbete: redskap för lärande och förändring*. Gleerups.

Cajvert, L. (2021). *Studenthandledning – under verksamhetsförlagd utbildning*. Studentlitteratur.

Killén, K. (2008). *Professionell utveckling och handledning*. Studentlitteratur.

Laanemets, L., Mattsson, T. & Nordling, V. (2013). Frikoppling, sammankoppling och besvärliga maktrelationer i socialt arbete. *Socialvetenskaplig tidskrift, 20*(3–4), 168–185.

Olsson, H. (2011). Det farliga men viktiga lyssnandet. Ingår i Enander, V. & Holmberg, C. (red.) *Hur går hon? Om att stödja misshandlade kvinnors uppbrottsprocesser* (s. 17–33). Studentlitteratur.

Stockholms universitet

Bilaga 1. Individuell VFU-plan

Student: …….....

Basgrupp: ….……..…..….

Basgruppslärare: ……..……...

Handledare: ……...…….....

VFU-plats: ……...…….....

Genomgång av sekretess och tystnadsplikt genomförd den ……..……/…...…….....

Undersökt möjligheten att genomföra basgruppens studiebesöksdagar på VFU-platsen den:

……/…….…….....

Förväntningar och mål

Studentens förväntningar och personliga mål med den verksamhetsförlagda utbildningen utifrån kursens innehåll och förväntade studieresultat. Bryt gärna ner i mer konkreta delmål/steg.

……

……

……

……

……

……

……

……

……

VFU-periodens innehåll

Arbetsuppgifter som studenten skall arbeta självständigt med, delta i eller observera:

……

……

……

……

……

……

Studentens egna studiebesök under VFU-perioden: ……

……..

……..

……..

Planering av studietiden under VFU-perioden (fördelning av studietiden på arbetsplatsen, tid för att göra examinationsuppgifter och läsa litteratur, studiebesök m.m.):

……

……

……

……

Handledning

Tid för handledningssamtal: ……...

……...……..…….

Underlag för handledningen (teman, reflektioner, anteckningar, dokument etc.):

……

……

……

……

Ansvarsfördelning handledare – student:

……

……

……

Utvärdering av VFU-perioden

Tidpunkt för mitterminssamtal: …….

Tidpunkt för avslutningssamtal: ……....

Datum…… Handledarens underskrift…….....

Datum…… Studentens underskrift…….....

Lämnas in via Athena. Döp dokumentet till VFU-plan_studentensförnamn_studentensefternamn

Stockholms universitet

Bilaga 2. Mall för mitterminssamtal

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ska studenten och handledaren ha ett mitterminssamtal för att följa upp den första delen av VFU:n. Syftet med samtalet är att gemensamt reflektera kring studentens utveckling i relation till de förväntade studieresultaten och vilka områden som bör prioriteras för att säkerställa studentens fortsatta inlärning under VFU-perioden. Basgruppsläraren ska kontaktas ifall det finns frågor angående studentens möjligheter att uppnå de förväntade studieresultaten eller om frånvaron riskerar att överskrida fem dagar.

Nedan följer förslag på teman och frågor som kan diskuteras under samtalen. Avsätt tid för förberedelser inför samtalet och utgå från studentens erfarenheter och upplevelser under den verksamhetsförlagda utbildningen samt den individuella VFU-planen. Se gärna vidare i Killén, K. (2008) *Professionell utveckling och handledning.* Lund: Studentlitteratur.

Handledning

Diskutera hur handledningen har fungerat och hur den kan utvecklas under resterande VFU-period utifrån frågorna nedan.

- Hur har samarbetet mellan handledare och student fungerat hittills?
- Hur har handledningstiden använts? Överensstämmer detta med studentens och handledarens förväntningar och önskemål?
- Hur har studentens och handledarens resurser kunnat tillvaratas?
- Vad kan göras annorlunda under resten av VFU-perioden?

Studentens professionella utvecklingsprocess

Diskutera studentens utveckling och vad som återstår för studenten att arbeta vidare med utifrån frågorna nedan.

- Hur finner studenten sig tillrätta på VFU-platsen utifrån sin studentroll?
- Hur upplever studenten sin egen utveckling på VFU:n?
- I vilken utsträckning har studenten hittills, på prov, kunnat arbeta självständigt med uppgifter? Vad behövs för att studenten ska utvecklas i sin självständighet framöver?
- Vad behöver studenten lära sig mer om eller träna ytterligare? Vilket stöd behöver studenten från handledaren för att kunna genomföra detta?

Integration av teori och praktik

Diskutera hur studenten utifrån uppgifterna under VFU-perioden har kunnat analysera sociala processer, problem och resurser på olika nivåer (individ, grupp, samhälle).

- Vilka teoretiska kunskaper har studenten identifierat och använt sig av under VFU:n?
- Vilka metoder studenten fått bekanta sig med hittills? Vad återstår för studenten att ta del av för metoder under resterande VFU-period?
- I vilken utsträckning har studenten blivit medveten om egna och andra människors värderingar i relationen mellan socialarbetare och klient?
- I vilken utsträckning har studenten kunnat identifiera sitt och socialarbetarnas handlingsutrymme på VFU-platsen?

Stockholms universitet

Samtalsmetodik

Diskutera studentens upplevelser av olika samtal ur följande synvinklar:

- Aktivt lyssnande, empati och bemötande
- Rädsla och osäkerhet
- Självcentrering kontra klientcentrering
- Identifiering och överföring av egna värderingar och förhållningssätt
- Distans, närhet och professionalitet

Diskutera studentens förmåga

- Att sätta sig in i nya arbetsuppgifter och planera upplägget av en uppgift
- Att vara aktiv och ta egna initiativ
- Att identifiera möjliga handlingsstrategier i det praktiska sociala arbetet och analysera dess konsekvenser
- Att kommunicera skriftligt och muntligt

Närvaro

Stäm av närvaro utifrån närvaroreglerna och planera hur eventuell frånvaro ska tas igen. Basgruppsläraren ska informeras direkt när frånvaron riskerar att överstiga fem dagar. Kontakta basgruppsläraren om tveksamheter uppstår.

Avslutande reflektioner

Summera samtalet och reflektera tillsammans över vad som är viktigt för studenten och handledaren att fokusera på under resterande VFU-period.

Stockholms universitet

Bilaga 3. Mall för avslutningssamtal

Under den sista veckan på VFU-kursen ska handledare och student ha ett gemensamt avslutningssamtal där ni reflekterar över och utvärderar hela VFU-perioden utifrån kursens förväntade studieresultat och de personliga mål som sattes upp i den individuella VFU-planen. Avslutningssamtalet kan betraktas som ett tillfälle för sammanfattande feedback mellan student och handledare. Efter avslutningssamtalet ska handledarintyget fyllas i.

Nedan följer förslag på teman och frågor som kan diskuteras under samtalen. Avsätt tid för förberedelser inför samtalet och utgå från studentens erfarenheter och upplevelser under den verksamhetsförlagda utbildningen samt den individuella VFU-planen. Se gärna vidare i Killén, K. (2008) *Professionell utveckling och handledning.* Lund: Studentlitteratur.

Handledning

- Hur har handledningen fungerat efter eventuella justeringar sedan mitterminssamtalet?
- Hur upplever handledaren att studenten har tagit till sig handledningen?
- Hur upplever studenten handledarens handledningsstil och handledningsförmåga?

Studentens professionella utvecklingsprocess

- Vilka uppgifter inom socialt arbete har studenten fått öva på under VFU-perioden?
- Hur har studentens utvecklingsprocess sett ut under VFU:n?
- På vilket sätt har studenten utvecklat sin yrkesidentitet som socionom?

Samtalsmetodik

Diskutera studentens upplevelser av olika samtal ur följande synvinklar, samt hur detta har utvecklats under VFU:n

- Aktivt lyssnande, empati och bemötande
- Rädsla och osäkerhet
- Självcentrering kontra klientcentrering
- Identifiering och överföring av egna värderingar och förhållningssätt
- Distans, närhet och professionalitet

Avslut och blickar framåt

- Hur känner studenten inför att avsluta VFU:n?
- Vilka kontakter behöver studenten avsluta innan hen lämnar VFU-platsen? Med brukare, kollegor, chefer, andra personer?
- Om studenten har fått arbete på VFU-platsen: hur tänker ni att övergången från student och handledare till att vara kollegor kommer att se ut?
- Vad anser studenten och handledaren att studenten behöver arbeta vidare med i sin professionella utveckling efter VFU:n?

Stockholms universitet

Avslutande reflektioner

Summera samtalet och reflektera tillsammans över vad som är viktigt att studenten tar med sig från sin VFU-period i verksamheten. Diskutera även eventuella strategier för hur studenten kan hantera de känslor som kan uppstå när VFU:n avslutas.

Stockholms universitet

Bilaga 4. Handledarintyg för den verksamhetsförlagda utbildningen

Basgrupp …….

Basgruppslärare ……...

Student …….. Personnummer……...……..

Handledare …….....

VFU-plats ...…….

Frånvaro ...……...

Hur har ev. frånvaro tagits igen? ……

Härmed intygas:

- att den handledda verksamhetsförlagda utbildningen fullgjorts enligt Institutionen för socialt arbetes riktlinjer för innehåll och utformning.
- att fortlöpande handledning ägt rum.
- att sammanfattande utvärderingssamtal har ägt rum vid två tillfällen.

Ja ☐
Nej ☐

Kommentarer:

…….

…….

…….

…….

…….

…….

…….

…….

Datum……. Handledarens underskrift……

Datum……. Studentens underskrift……

Lämnas in via Athena. Döp dokumentet till Handledarintyg_studentensefternamn_fornamn_HT25.